

Bedieningen in de gemeente

Gods gemeente bouwen

Raymond R. Hausoul

BEDIENINGEN IN DE GEMEENTE

Gods gemeente bouwen

Bedieningen in de gemeente

Gods gemeente bouwen

Versie: 20.05 (juni 2020).

Dr. Raymond R. Hausoul

© 2020 Raymond R. Hausoul

Vind de nieuwste materialen op <https://raymondhausoul.be>.

44-11240-68885

© 2020 –All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or be shared in any form
without permission in writing from the autor.

Bedieningen in de gemeente

Gods gemeente bouwen

Raymond R. Hausoul

Inhoudsopgave

1 	Bereidwillige dienaren.....	7
2 	Gaven en bedieningen.....	9
3 	De speurtocht naar je geestelijke bediening.....	13
4 	Ieder vogeltje fluit.....	15
	<i>4.1.1 Vragenlijstje met mogelijke richtingen.....</i>	<i>17</i>
5 	De bedieningen bij Christus.....	21
6 	De bediening van apostel.....	23
	6.1 Betekenis van apostolos.....	23
	6.1.1 <i>Geschiedkundige achtergrond.....</i>	<i>23</i>
	6.1.2 <i>Apostelen en gezondenen.....</i>	<i>25</i>
	6.1.3 <i>Apostelen en profeten.....</i>	<i>26</i>
	6.2 Bestaan er vandaag nog apostelen?.....	26
	6.3 Dienst van de apostelen.....	27
7 	De bediening van profeet.....	29
	7.1 Betekenis van het woord ‘profeet’.....	29
	7.2 De profeet in de geschiedenis.....	29
	7.3 De dienst van de profeet.....	31
8 	De bediening van evangelist (Ef4:11).....	37
	8.1 Betekenis van het woord ‘evangelist’.....	37
	8.2 De dienst van de evangelist.....	37
9 	De bediening van herder (Ef4:11).....	39
	9.1 Betekenis van het woord ‘herder’.....	39
	9.2 De dienst van de herder.....	39
10 	De bediening van leraar.....	41
	10.1 De betekenis van het woord ‘leraar’.....	41
	10.2 De dienst van de leraar.....	41
	10.3 Gevaren van de bediening.....	42

Over de auteur

Dr. Raymond R. Hausoul (1979) is predikant in Ieper en spreekt regelmatig in andere kerken. Als spreker en docent is hij met verschillende organisaties verbonden. Zijn academisch onderzoek richt zich op de thematiek van de nieuwe schepping, het koninkrijk van God en de vernieuwing door Gods Geest. Raymond is gehuwd met Belinda en beiden genieten van hun twee zonen, Adriël en Ilja.

<https://raymondhausoul.be>

Afkortingen van Bijbelboeken

Gn	Genesis	Js	Jesaja	Rm	Romeinen
Ex	Exodus	Jr	Jeremia	1Ko	1 Korintiërs
Lv	Leviticus	Kl	Klaagliederen	2Ko	2 Korintiërs
Nm	Numeri	Ez	Ezechiël	Gl	Galaten
Dt	Deuteronomium	Dn	Daniël	Ef	Efeze
Jz	Jozua	Hs	Hosea	Fp	Filippenzen
Re	Rechters	Jl	Joel	Ko	Kolossenzen
Rt	Rut	Am	Amos	1Ts	1 Tessalonicenzen
1Sm	1 Samuël	Ob	Obadja	2Ts	2 Tessalonicenzen
2Sm	2 Samuël	Jn	Jona	1Tm	1 Timoteüs
1Kn	1 Koningen	Mi	Micha	2Tm	2 Timoteüs
2Kn	2 Koningen	Na	Nahum	Tt	Titus
1Kr	1 Kronieken	Hk	Habakuk	Fm	Filemon
2Kr	2 Kronieken	Sf	Sefanja	Hb	Hebreeën
Ea	Ezra	Hg	Haggai	Jk	Jakobus
Ne	Nehemia	Zc	Zacharia	1Pt	1 Petrus
Es	Ester	Ml	Maleachi	2Pt	2 Petrus
Jb	Job	Mt	Matteüs	1Jh	1 Johannes
Ps	Psalmen	Mc	Marcus	2Jh	2 Johannes
Sp	Spreuken	Lc	Lucas	3Jh	3 Johannes
Pr	Prediker	Jh	Johannes	Jd	Judas
Hl	Hooglied	Hd	Handelingen	Op	Openbaring

Andere werken

Tob	Tobit	2Mak	2 Makkabeeën	BJr	Brief van Jeremia
Jud	Judit	Wijs	Wijsheid	TDn	Daniël (Grieks)
TEs	Ester (Grieks)	Sir	Sirach	Man	Manasse
1Mak	1 Makkabeeën	Bar	Baruch		

Bijbelvertalingen

BGT	Bijbel in Gewone Taal (2014)	NBG	Nieuwe Vertaling (1951)
GNB	Groot Nieuws Bijbel (1996)	NBV	Nieuwe Bijbelvertaling (2004)
HB	Het Boek (1997)	SV	Statenvertaling (1977)
HSV	Herziene Statenvertaling (2010)	TE	Telosvertaling (1982)
LXX	Griekse Septuaginta (250–50vC)	Vg	Latijnse Vulgaat (390–405nC)
NB	Herziene Naardense Bijbel (2014)	WV	Willibrordvertaling (1995)

Bij de hoofdstuk- en versindeling is gekozen voor de indeling van de NBV, aangezien deze brede ondersteuning vindt in wetenschappelijke uitgaven van de Hebreeuwse (BHS) en Griekse tekst (NA28). Waar geen Bijbelboek genoemd wordt, gaat het steeds om het boek dat eerder in de context is vermeld. Verder wordt de Godnaam getrouw weergegeven met ‘Jahweh’ en niet eigenhandig door HERE of iets dergelijks vervangen.

1 | Bereidwillige dienaren

De afgelopen jaren is er heel wat te doen geweest rondom de gaven van de Geest. En ik ben Gods Geest er erg dankbaar voor dat Hij opnieuw dat onderwerp binnen de christenheid aan het licht brengt. Gelovigen zijn zich daardoor ervan bewust geworden welke dynamiek deze thematiek voor hun dagelijkse leven heeft. Hans Küng schreef zelfs jaren geleden dat het ontdekken van onze gaven het ontdekken van de reële ecclesiologie van Paulus kon betekenen.¹ In dit hoofdstuk willen we stilstaan bij, en verder nadenken over dit onderwerp.

Ik ben er namelijk van overtuigd dat de Heer met jou een bijzonder plan heeft en dat Hij dat ook aan jou bekend wil maken en je ook nog wilt helpen om het uit te voeren. God heeft je niet alleen op aarde achter gelaten om gered te worden van de komende toorn. Elke gelovige heeft van de Heer Jezus een bediening ontvangen. Er bestaat geen passief lidmaatschap binnen de gemeente. We zitten niet in het wachtportaal van de hemel, maar op de aarde, waar straks die hemel, als woning van God, zal neerdalen (vgl. Op21:2). Dat is volgens mij wat Paulus bedoeld als hij in Ef2:8-10 schrijft: 'Want uit genade bent u behouden, door het geloof; en dat niet uit u, het is de gave van God; niet op grond van werken, opdat niemand roemt. Want wij zijn zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, die God tevoren heeft bereid, opdat wij daarin zouden wandelen.' Genade, geloof, niets van jullie; gegeven, niet uit werken. Er is niets van ons bij. Alles wat we aan zegeningen hebben, hebben we om niet ontvangen. Genade staat voorop, want onze behoudenis is een gave van God. Doden kunnen niets doen, ze kunnen zich niet bevrijden. Werken en geloof, eigen verdienste en genade staan tegenover elkaar.² We worden christenen doordat God ons een onverdiend geschenk geeft. Maar let op! Al worden we niet gered door goede werken, dan is het nog wel zo dat we gered worden om goede werken te doen. Goede werken zijn niet de wortel, maar de vrucht van onze redding. Het zijn de vruchten van onze dankbaarheid tegenover God. De Heer heeft een bedoeling met ons. Hij heeft ons 'geschapen in Christus Jezus tot goede werken, die God van tevoren heeft bereid'. 'Goede werken' moet de omschrijving zijn voor ons

1 H. Küng, 'The Charismatic Structure of the Church,' *The Church and Ecumenism*, in *Concilium*, Vol. IV, (New York:Paulist, 1965), 49.

2 S. Greijdanus, *Epheze, Philippenzen*, (KV; Kampen:Kok, 1949), 55.

dagelijkse werk. Gods volgorde is: geloof, verlossing, goede werken, loon. Onze verantwoordelijkheid bestaat erin dat we zijn wil ontdekken en gehoorzaam daaraan zijn. Die gehoorzaamheid geeft ons vleugels en geen handboeien.³

Wat om de een of andere reden vaak over het hoofd wordt gezien, is dat God evenveel geeft om de dienstknecht als om de dienst. Als het God alleen om het werk te doen was, zou Hij zijn engelen wel sturen, en zij zouden het beter en sneller doen. Maar Hij wil niet alleen iets door ons, maar ook iets in ons doen. Iedereen die bij Hem gekend is als christen mag een dienaar van Hem zijn. Omdat je niet door de kerk uitbetaald wordt, hoeft dat nog niet te betekenen dat je geen dienaar van God bent.

Nu heeft God ons niet nodig om zijn werk af te maken, maar als we eruit stappen, zijn wij wel de verliezers. Het is belangrijk dat we ons steeds afvragen welke plaats God mij in een situatie toegedacht heeft. Dat was de belangrijke vraag die aan koningin Ester gesteld werd, toen aan het hof van de Perzische koning Ahasveros (485-465v.Chr.; Perz. Khshayarsha; Gr. Xerxes uit de dynastie van de Achaemeniden)⁴ beslist was dat de Joden uitgeroeid moesten worden (Es3:7vv.). Mordechai zegt tot haar: 'Beeld je maar niet in dat jij, omdat je in het koninklijk paleis woont, als enige van alle Joden zult ontkomen. Als jij nu je mond niet opendoet, nu het moment daar is, komt er van een andere kant wel uitkomst en redding voor de Joden. Maar jij en je vaders familie komen dan om. Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze' (Es4:14). Ester mocht weten dat ze misschien juist voor dat moeilijke moment, waarin het volk Israel verkeerde, koningin was geworden. Maar ze mocht ook weten dat als zij haar verantwoordelijkheid niet zou waarnemen, er van een andere kant wel uitkomst en redding zou komen. Daarbij is goed hier op te merken dat het Hebreeuwse woord voor 'kant', 'zijde' of 'plaats' verwijst in het rabbijne Jodendom naar God.⁵ Ester mocht weten dat God haar misschien geplaatst had aan het hof om zijn volk te bevrijden en dat het haar taak was zich als Gods instrument beschikbaar op aarde te stellen. God had haar niet bestemd voor een seculiere baan; dat was niet de hoofdbestemming van haar leven. God had een bijzonder plan voor Ester, en Hij heeft een bijzonder plan voor iedereen die Hem wil dienen.

3 W. Wiersbe, *In Gods dienst*, (Vaassen:Medema, 2003), 39.

4 Vgl. W.H. Shea, 'Esther and History,' *Andrews University Seminary Studies* 14 (1976): 228.

5 Midrash *Genesis Rabba* §68.

2 | Gaven en bedieningen

Voordat ik uitweid over het erkennen en gebruiken van onze geestelijke gaven. Wil ik eerste een belangrijke zaak uit de doeken doen, namelijk het verschil dat de Bijbel maakt tussen gaven, bedieningen en talenten. Zoals ik in het vorige hoofdstuk al aanstipte is er de laatste jaren een enorme hoeveelheid materiaal verschenen over de genadegaven. Door nauwkeurig onderzoek hebben uitleggers hierbij ontdekt dat er in het Nieuwe Testament een klein verschil wordt gemaakt tussen de gaven en de bedieningen. Al in 1Ko12:4-6 worden beiden van elkaar onderscheiden en wordt er verder nog, als derde punt, gewezen op de werkingen: 'Nu is er verscheidenheid van genadegaven, maar het is dezelfde Geest; en er is verscheidenheid van bedieningen, en het is dezelfde Heer; en er is verscheidenheid van werkingen, maar het is dezelfde God die alles in allen werkt.'

Het is van wezenlijk belang op dit verschil te letten.⁶ Een bediening is namelijk iets anders dan een genadegave. Bij het woord 'bediening' mag je voornamelijk denken aan een bepaalde taak: een dienst. En bij het woord 'genadegave' kun je vooral denken aan het instrument dat je gebruikt in je dienst. Laat ik dat illustreren. Stel je voor dat een timmerman in een meubelfabriek werkt. Zijn dienst (lees 'bediening') bestaat dan eruit om meubels te fabriceren. Bijvoorbeeld: stoelen, tafels, kasten, bedden enz. Als hij zijn dienst goed wil uitvoeren heeft hij natuurlijk gereedschap nodig, zoals een zaag, schaaaf, hamer, beitel, schuurpapier enz. Al die gereedschappen gebruikt hij afwisselend om de meubelstukken in elkaar te zetten. Zo zal hij het hout in het begin op dikte schaven met een schaaaf en niet met schuurpapier, dat zal hij pas op het einde gebruiken. Om zijn opdracht goed te voltooien gebruikt hij dus dat gereedschap wat op dat moment het beste nodig is. Zoals we de taak van de timmerman vergeleken hebben met de bedieningen, mogen we nu de gereedschappen die hij gebruikt vergelijken met de gaven.

In de Bijbel lezen we over bedieningen in Ef4:11: 'En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten, anderen als herders en leraars' en in 1Ko12:28: 'En God heeft

6 Contra: K. Stalder, *Das Werk des Geistes in der Heiligung bei Paulus*, (Zurich:EVZ, 1962), 88 nt.15; H. Lietzmann, *An die Korinther I, II*, (Tübingen:J.C.B. Mohr Paul Siebeck, 1949), 61; C.K. Barrett, *A Commentary on the First Epistle to the Corinthians*, (New York:Harper & Row, 1969), 28.

sommigen in de gemeente gesteld: ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars, vervolgens krachten, vervolgens genadegaven van genezingen, hulpbetoningen, besturingen, allerlei talen.⁷ In Ef4:11 is het Christus die de gemeente verschillende bedieningen geeft. Een gemeente die alles verwacht van haar gemeenteleider is zodoende foutief bezig, want Christus heeft zijn gemeente rijkelijk gezegend met gelovige die allemaal een bediening hebben. Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten, anderen als herder-leraar. De herders worden hier in het Grieks verbonden aan de leraars, omdat de herders en de leraars een overeenkomende taak in de vroege gemeente hadden.⁸ Ze vormen dus een groep binnen de leraars.⁹ Rienecker en Calvijn gebruiken deze tekst dan ook als 'bewijsmateriaal' voor de stelling dat elke herder een leraar moet zijn, maar dat niet alle leraars herders moeten zijn.¹⁰

In sommige christelijke boeken wordt Ef4 vaak vereenzelvigd met 1Ko12, Rm12 en 1Pt4. Maar dan vergeet men het kleine verschil tussen de gaven en de diensten. Volgens Rm12 heeft of krijgt (de Griekse aoristus duidt geen tijd aan) iemand een gave en worden de gaven toebedeeld door God. Volgens 1Ko12 bewerkt de Geest in iemand een gave en worden de gaven gegeven (tegenwoordig tijd!) door de Geest. Maar in Ef4 is iemand een gift (Gr. *doma*) en worden of werden (opnieuw de Griekse aoristus) die giften gegeven door de verheerlijkte Christus (vs8).¹¹ Merk op dat in Ef4 nergens sprake is van 'gaven' (Gr. *charisma*). Dit Griekse woord charisma komen we zeventien keer tegen in het Nieuwe Testament, waarvan zestien keer bij Paulus, en één keer bij Petrus (Rm1:11; 5:15,16; 6:23; 11:29; 12:6; 1Ko1:7; 7:7; 12:4,9,28,30,31; 2Ko1:11; 1Tm4:11; 2Tm1:6; 1Pt4:10). Voornamelijk door het gebruik ervan bij Paulus is er aandacht in de gemeente gekomen voor de gaven.¹² Hoewel het woord charisma in de brede betekenis kan wijzen op de 'redding' (Rm5:15,16; 6:23; 11:29; 2Ko1:11) wordt het twaalf keer in de betekenis gebruikt zoals wij die kennen: gaven die christenen gekregen hebben om anderen te dienen.¹³

7 Vgl. Robert D. Culver, *Systematic Theology. Biblical and Historical* (Geanies House: Christian Focus, 2005), 945.

8 A.M. Malphurs, 'The Relationship of Pastors and Teachers in Ephesians 4:11,' (Th.M. Thesis; Dallas Theological Seminary, 1978), 41-53.

9 D.B. Wallace, *Greek Grammar Beyond the Basics*, (Grand Rapids:Zondervan, 1996), 284.

10 F. Rienecker, *Der Brief des Paulus an die Epheser*, (WSB; Wuppertal:Brockhaus, 1961), 146; J. Calvijn, *The Epistles of Paul to the Galatians, Ephesians, Philippians and Colossians*, (Grand Rapids:Eerdmans, 1965), 179.

11 S. Greijdanus, *Epheze, Philippenzen*, (KV; Kampen:Kok, 1949), 90; H.P. Medema, *De nieuwe mens. Bijbelstudies bij de brief van Paulus aan de Efeziërs*, (Vaassen:Medema, 1991), 183-184.

12 E. Schweizer, *Church Order in the New Testament*, (Londen:SCM, 1961), 99 nt.377.

13 A. Romkes, 'Het werk van de Heilige Geest volgens het Nieuwe Testament,' *Gaven voor de gemeente. Over het werk en de gaven van de Heilige Geest*, red. R.J.A. Doornbal en P.A. Siebesma, (Zoetermeer:Boekencentrum,

De relatie tussen beide begrippen is echter van belang: zonder redding zou er geen sprake kunnen zijn van genadegaven.¹⁴ Gods genade is de bron van alle andere genade.¹⁵

De genadegaven worden dus ontvangen van de Geest, en de bediening van de Heer Jezus Christus. Schenker en benaming verschillen hier! We kunnen dus concluderen dat geen enkele gelovige een genadegave constant heeft, maar dat men wel een dienst contant heeft. God schenkt niet alle bedieningen aan een gemeentelid, maar de Geest kan wel elk gemeentelid elke gave geven, ter ondersteuning van zijn of haar dienst. Indien dat niet het geval zou zijn zouden oproepen als ‘Richt u op de hoogste gaven’ (1Ko12:31), ‘streef naar de gaven van de Geest, vooral naar die van de profetie’ (1Ko14:1) en ‘broeders en zusters, streef ernaar te profeteren’ (vs39) volstrekt onuitvoerbaar zijn. Als je dus van de Geest op een bepaald moment een profetie ontvangt, betekent dat niet meteen dat je een profetische bediening hebt. Dat zou je alleen kunnen zeggen als je vaker en regelmatig profetieën ontvangt. Als dat laatste het geval is mag je concluderen dat je van de Heer Jezus de bediening van profeet hebt ontvangen; het is een levensroeping van de Heer. Een bediening gegeven ‘om de heiligen te volmaken, tot het werk van de bediening, tot de opbouw van het lichaam van Christus’ (Ef4:11-12).

De bedieningen zijn dus constant, maar de genadegaven tijdelijk. Een genadegave heb je niet constant, je bezit geen gave, maar ontvangt een gave en de heilige Geest kan elke gelovige op een bepaald moment een genadegave geven ter ondersteuning van zijn dienst.¹⁶ ‘Al deze dingen werkt een en dezelfde Geest, die aan ieder afzonderlijk toedeelt zoals Hij wil’ (1Ko12:11). De Geest kan geven wat Hij wil, en wanneer Hij dat wil. Vaak zal de gave in de lijn liggen van de bediening waarin je gesteld bent of de specifieke omstandigheden op dat moment. De gelovige blijft absoluut afhankelijk van de kracht van Gods Geest en wordt zo door de apostel Paulus opgeroepen om te streven naar de genadegaven (1Ko12:31; Gr. *charismata*) of naar de geestesgaven (1Ko14:1; Gr. *pneumatikos*) – waarbij beide begrippen hetzelfde aanduiden, maar enkel een ‘andere’

2005), 55.

14 E. Käsemann, ‘Ministry and Community in the New Testament,’ *Essays on New Testament Themes*, (Londen:SCM, 1964), 64-65.

15 H. Conzelmann, ‘Charisma,’ *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Vol. IX, (Stuttgart:Kohlhammer, 1973), 394.

16 J. Wimber en K. Springer, *Heilung in der Kraft des Geistes*, (Hochheim:Projection, 1985), 72, 183.

bron (Gods genade of Gods Geest) ervan accentueren (vgl. Rm1:11; 1Ko12:1).¹⁷

Ten slotte spreken we soms nog van natuurlijke talenten. Dat is een bijzondere aanleg die men heeft. Zo zijn er mensen (gelovig of ongelovig doet er niet toe) die muzikaal zijn, of anderen die technisch begaafd zijn. We mogen die niet verwarren met de geestelijke gaven die aan de gelovigen worden gegeven door de heilige Geest. Er bestaat grote overeenkomsten en grote verschillen tussen beiden. Het grootste verschil is dat de geestelijke gaven alleen toegankelijk zijn voor de christenen. Overeenkomsten zijn dat beiden afkomstig zijn van God, beiden zelfzuchtig of voor goddelijk doelen gebruikt kunnen worden en beiden kunnen leiden tot goede of slechte resultaten (1Ko14:23; Ef4:15-16).

Vooraf dit laatste waarschuwt ons ervoor dat iedere geestelijke gave die heilige Geest ons schenkt ook ten slechte gebruikt kan worden en zelfs door de satan nagemaakt worden om christenen en niet-christenen te beïnvloeden (Ex7:11,22; 8:3; Op13:13-14).¹⁸

---

17 H. Conzelmann, *Der erste Brief an die Korinther*, (Göttingen:Vanderhoeck & Ruprecht, 1969), 241; E. Schweizer, 'pneuma, Pneumatikos in the New Testament,' *Theological Dictionary of the New Testament*, Vol. VI, (Grand Rapids:Eerdmans, 1964-75), 437.

18 R. Yohn, *Gemeinde lebt Gottes Gaben. Wie Sie Ihre Geistesgaben entdecken und in der Gemeinde einsetzen können*. (Wuppertal: Brockhaus Verlag, 1978), 9.

3 | De speurtocht naar je geestelijke bediening

Zoals we al zagen heeft elke gelovige een bediening van de Heer Jezus ontvangen. Hoe weet je nu welke bediening jij specifiek hebt gekregen? Jammer genoeg zijn er veel christenen die wat dat betreft met de armen over elkaar gaan zitten en zeggen: ‘Nou, dat zal me dan vanzelf wel duidelijk worden.’ Maar hoe moet je dat dan duidelijk worden? Door een visioen of zoiets? Dat is net zoiets als: ‘Kun jij pianospelen?’ Antwoord: ‘Dat weet ik niet, want ik heb het nooit geprobeerd.’ Vraag: ‘Waarom heb je het nooit geprobeerd?’ Antwoord: ‘Omdat ik dacht: als ik een talent heb, dan merk ik het wel; dan ga ik pas spelen.’¹⁹ Zo werkt het echter niet. Hoe zie je dat je kleine broertje of zusje pianoles moet hebben? Doordat het van kindsbeen af telkens weer achter de piano kruipt en zit te tengelen totdat je er urenlang van wordt. Hoe ontdekte ik zelf dat ik misschien wel kon preken en onderwijzen? Doordat ik tegen anderen begon te preken en omdat ik ontdekte ook dat ik het fijn vond de Bijbel te onderzoeken en Gods raad aan anderen door te geven.

Mag ik je vijf tips geven om je eigen bediening te ontdekken?

- 1) Begeleid het hele zoekproces met je persoonlijk gebed tot God. Sta open voor nieuwe ontdekkingen.
- 2) Lees over de bedieningen en de geestesgaven. Je kunt namelijk moeilijk gaven ontdekken, waarvan je nog niet weet dat ze bestaan.
- 3) Wat wens jezelf om te doen? Bidt eens daarvoor.
- 4) Bekijk de uitwerkingen bij anderen door jou bediening. Dat gaat heel eenvoudig in celgroepen.
- 5) Als je denkt dat je weet wat je bediening is, maar jij daar eigenlijk helemaal niet voor brandt, spreek er dan eens over met de verantwoordelijken in je gemeente.

Sommige mensen raden het aan om een gaventest in te vullen. Dat is inderdaad soms een spannende zaak, omdat je daardoor stilstaat bij het feit welke gaven er zijn en welke er in je leven tot ontplooiing zijn gekomen. Maar vergeet niet dat de gaventesten geen duidelijk onderscheid maken

¹⁹ W.J. Ouweneel, *Verwachting*, (Vaassen:Medema, 2000), 134-135.

tussen natuurlijke en geestelijke gaven en – wat ik nog belangrijker vindt – tussen gaven en bedieningen (§2). Laat je dus door de gaventest niet op sleeptouw nemen. Hij vertelt je hoogstens voor welke bediening je geschikt zou kunnen zijn, maar niet voor welke bediening jij geroepen bent.

Nu wil ik nog even een klein verschil aangeven. Vaak denken we te simplistisch aan slechts de vijf (of eigenlijk vier, zie §2) bedieningen: apostel, profeet, leraar, evangelist en herder. Maar tussen deze bedieningen bestaat er een enorme interactie en verder is het rijtje onvolledig want de bediening van herder, genezingsgaven, organisator, musici enz. staan er niet bij. Paulus somt in Ef4 voornamelijk de bedieningen op die van belang zijn om de gemeente te sturen en te beschermen tegen allerlei wind van leer. We moeten dus voorzichtig blijven om hieruit te concluderen dat alleen deze bedieningen bestaan. Ik denk het van niet. Ik ontmoet namelijk leraars die een sterke herdersgave hebben, of herders die ook goed organiseren kunnen. Zelf ervaar ik dat ook in mijn leven. Naar de mening van anderen en mijn eigen bescheiden mening, denk ik dat de Heer me de bediening van leraar heeft gegeven. Maar als ik onderwijs geef aan jong volwassenen dan brandt mijn hart veel vuriger, dan als ik dat doe aan oude van dagen. Vraag me niet hoe dat precies komt. Misschien ligt het aan mijn persoonlijkheid. In ieder geval merk ik dat ik gemakkelijker samenwerk met de ene leeftijdsgroep, dan met de anderen. Ik herinner me nog levendig de dag dat ik voor het eerst in mijn leven de zondagsklas moest leiden van de ‘arkjes’ (de leeftijd van 2 tot 4 jaar). De kinderen zatten me met grote ogen aan te kijken toen ik hen begon te vertellen over het boek Openbaring. Midden in de les merkte ik dat het publiek helemaal niet gretig naar dit thema verlangde. Gelukkig heb ik de les goed kunnen beëindigen met spelletjes en dergelijk, anders hadden ze me zeker met het speelgoed nageworpen.

Nee hoor, alles wat onder de acht jaar en alles wat boven de tachtig is, is niet voor mij. Door te zoeken en oefenen en mezelf te evalueren heb ik dat gelukkig al vroeg ontdekt en ruim ik bij zulke leeftijden graag het veld voor betere dienaars van de Heer.

4 | Ieder vogeltje fluit...

In het vorige hoofdstuk ben ik gestopt met het evalueren van jezelf. Dat is misschien een pijnlijke taak, maar het kan zeer genezende werkingen voor hebben, als je ontdekt dat je een taak denkt te bezitten die je helemaal niet bezit. We mogen ons daarom gerust wel eens de vragen stellen: Brengt mijn bediening eer aan de persoon van de Heer Jezus Christus? Brengt ze een grotere haat tegen de zonde en een grotere liefde voor de gerechtigheid teweeg? Geeft ze me een grotere eerbied voor de Bijbel? Leidt ze de mensen in de waarheid en brengt ze een grotere liefde voor God en de mensen? Door deze ontdekking kun je efficiënter werken in de werkelijk taak die de Heer je gegeven heeft. Zie liefdevolle kritiek dus als winst voor jezelf en denk niet meteen dat je weinig te bieden hebt voor Gods koninkrijk.

Niemand moet te hoog van zichzelf denken. Sommigen van ons denken te klein over zichzelf; anderen te groot. In het geval van onderschatting worden we ontmoedigd en willen we het opgeven. En in het tweede geval worden we hoogmoedig en proberen we een plaats te bemachtigen die ons belangrijker lijkt. Beide houdingen zijn verkeerd. Niemand is perfect en niemand kan alles doen.

Ik heb een goede band met twee medegelovigen, Jan en Erik, in mijn gemeente die ontzettend goed de technische vaardigheden beheersen. Heerlijk rustgevend is dat voor mij, als je weet dat ik al kriebels in mijn buik krijg als ik vreemde geluiden aan mijn auto hoor. Op dat moment ben ik reuze-blij voor die twee broeders. Vol aandacht, alsof iemand het belangrijkste van zijn leven aan het vertellen is, kan ik naar hen luisteren om weer iets meer te begrijpen van hun werk en daardoor misschien iets handiger te worden. Maar het enige gevolg is dat ik begrijp hoe de technische gegevens van mijn auto werken – dat valt me niet zo moeilijk als ingenieur –, maar het daadwerkelijk handiger in mijn vingertjes zijn blijft nihil.

Geheel anders is het als ik bijvoorbeeld moet lesgeven aan de Evangelische Toerustingsscholen in West-Vlaanderen. In plaats van slapeloze nachten vanwege onrust, heb ik dan slapeloze nachten omdat ik er enorm naar uitzie en 's nachts tijdens mijn REM-fase erover nadenk hoe ik de les nog beter kan aanpakken. Als er iemand 's nachts zou bellen en

me zou vertellen dat er ergens een groep hongerige christenen zit die grettig verlangen naar Bijbels onderwijs, hoef ik me niet te bedenken of ik er heen zou gaan of niet. Het zou nog geen tien minuten duren of ik zou al buiten in mijn auto zitten, op weg naar de getroffen groep.

En geloof me, ik vindt het echt baalen dat ik niet zo handig ben, maar ik heb er me bij neergelegd. Mag ik je een goede raad geven: Doe gewoon waar je goed in bent en vraag God om helpers die je zwakke punten compenseren. Het is geen schande om eigen beperkingen toe te geven en hulp te zoeken om eraan tegemoet te komen. Het is juist volkomen Bijbels te erkennen dat er beperkingen zijn. Je zou de gemeente als het ware kunnen vergelijken met een menselijke lichaam. ‘Immers, een lichaam bestaat niet uit één deel, maar uit vele. Als de voet zou zeggen: “Ik ben geen hand, dus ik hoor niet bij het lichaam,” hoort hij er dan werkelijk niet bij? En als het oor zou zeggen: “Ik ben geen oog, dus ik hoor niet bij het lichaam,” hoort het er dan werkelijk niet bij? Als het hele lichaam oog zou zijn, waarmee zou het dan kunnen horen? Als het hele lichaam oor zou zijn, waarmee zou het dan kunnen ruiken? God heeft nu eenmaal alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals hij dat wilde. Als ze met elkaar slechts één lichaamsdeel zouden vormen, zou dat dan een lichaam zijn? Het is juist zo dat er een groot aantal delen is en dat die met elkaar één lichaam vormen. Het oog kan niet tegen de hand zeggen: “Ik heb je niet nodig,” en het hoofd kan dat evenmin tegen de voeten zeggen. Integendeel, juist die delen van het lichaam die het zwakst lijken zijn het meest noodzakelijk. De delen van ons lichaam waarvoor we ons schamen en die we liever bedekken, behandelen we zorgvuldiger en met meer respect dan die waarvoor we ons niet schamen. Die hebben dat niet nodig. God heeft ons lichaam zo samengesteld dat de delen die het nodig hebben ook zorgvuldiger behandeld worden, zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen. Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; wanneer één lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde. Welnu, u bent het lichaam van Christus en ieder van u maakt daar deel van uit’ (1Ko12:14-27).

In deze tekst maakt de schrijver duidelijk dat de gemeente uit verschillende mensen bestaan die allemaal van God een taak hebben ontvangen. Maar die taak staat niet los van het geheel. De benen kunnen er niet zonder het lichaam vandoor gaan. En als het al zou kunnen (vraag met niet hoe), dan zullen ze ook binnen de kortste keren neervallen. Het

lichaam heeft de verschillende lichaamsdelen nodig. Als er in je oog een vuiltje komt, gebruik je je pink als bijzonder geschikt lid om dat vuiltje eruit te halen. Het zou absurd zijn om daaruit te concluderen dat je duim of wijsvinger daardoor geen waarde heeft. Toch denken christenen, om welke reden dan ook, dat hun dienst voor de Heer van minder belang is voor de gemeente. Niets is minder waar! Paulus leert dat alle gaven even nodig zijn en dat de gaven waar de Korinthiers op neerkeken, juist extra eer verdienden. ‘God heeft ons lichaam zo samengesteld dat de delen die het nodig hebben ook zorgvuldiger behandeld worden, zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen’ (vs24-25). Arrogantie en eenzijdigheid is dan ook een groot euvel dat kost wat kost verhinderd moet worden binnen Gods gemeente. Als we hoger of lager over bepaalde gaven denken, waaraan kunnen de mensen dan nog zien dat wij discipelen van Christus zijn? Juist aan de manier waarop we als lichaam met elkaar omgaan zien ze dat we bij elkaar horen. Omdat we er alles aan doen wat we kunnen om de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede zien de mensen dat we christus willen navolgen.

Een eerlijke en juiste beoordeling van je eigen kunnen is daarom van wezenlijk belang als basis van je dienst voor God. En je talenten en interesses zijn belangrijke richtingaanwijzers van wat God met je van plan is. Laten we God danken voor wat we wel hebben in plaats van te klagen over wat we niet hebben en laten we proberen te begrijpen waarom Hij het ons gegeven heeft.

4.1.1 Vragenlijstje met mogelijke richtingen

- Entertainment. De mogelijkheden om op te treden, te dansen, te spreken enz.
- Werving en selectie. De mogelijkheid om mensen uit te kiezen voor een bepaalde taak, ze te motiveren en ze betrokken te maken.
- Interview. De mogelijkheid om uit te vinden hoe mensen echt zijn en wat ze echt denken.
- Onderzoek. De mogelijkheid om te lezen, informatie te verzamelen, onderzoek te doen en feiten boven water te halen.
- Artistiek. De mogelijkheid om beelden en concepten te bedenken, te tekenen, schilderen, fotograferen enz.

- Grafisch. De mogelijkheid om te layouden, ontwerpen, posters en uithangborden of spandoeken te maken of bijvoorbeeld teksten op te maken.
- Evalueren. De mogelijkheid om informatie te analyseren en conclusies te trekken.
- Planning. De mogelijkheid om strategieën te bedenken en uit te werken, om programma's, feesten en bijeenkomsten te organiseren.
- Management. De mogelijkheid om mensen te superviseren, wanneer ze een bepaalde taak uitvoeren en de mogelijkheid om de details daarvoor te coördineren.
- Counseling. De mogelijkheid om te luisteren, te bemoedigen en op een gevoelige manier richting te wijzen.
- Onderwijs, training en coaching. De mogelijkheid om uit te leggen, te trainen, te demonstreren of iemand ergens iets in de praktijk te leren of bij te begeleiden.
- Schrijven. De mogelijkheid om artikelen, columns, brieven, reclameteksten en boeken te schrijven.
- Editing. De mogelijkheid om teksten te redigeren en te herschrijven, zodat ze beter en duidelijker worden.
- Vertalen. De mogelijkheid om teksten uit de ene taal te vertalen in een andere taal.
- Promotie. De mogelijkheid om goede advertenties en andere middelen te bedenken en in te zetten om feesten en bijeenkomsten te promoten.
- Onderhoud en reparatie. De mogelijkheid om dingen te repareren, te herstellen en te onderhouden.
- Catering. De mogelijkheid om eten en drinken klaar te maken voor grote of juist kleine groepen mensen.
- Geheugen. De mogelijkheid om namen en gezichten goed te onthouden.
- Techniek. De mogelijkheid om technische apparatuur en gereedschap of machines te bedienen.
- Materialen. De mogelijkheid om goed en goedkoop materialen en grondstoffen te zoeken en te vinden.
- Tellen en rekenen. De mogelijkheid om met nummers, getallen, punten, komma's en geld te werken.

- Ordenen en opruimen. De mogelijkheid om boeken, gegevens, mappen en ander materiaal systematisch te ordenen, zodat ze makkelijk opgezocht kunnen worden.
  - Public Relations. De mogelijkheid om klachten en ontevreden mensen met zorg en respect af te handelen. En de mogelijkheid om op allerlei manieren relaties met andere mensen te verbeteren.
  - Verwelkomen. De mogelijkheid om warmte over te dragen en ontmoetingen, om snel contacten te leggen en ervoor te zorgen dat andere mensen zich snel op hun gemak voelen.
  - Componeren. De mogelijkheid om muziek of teksten te maken.
  - Tuin en park. De mogelijkheid om ‘alles wat groeit en bloeit’ goed te verzorgen.
  - Kunst, Handwerk en Decoratie. De mogelijkheid om een bepaalde ruimte ‘aan te kleden’ voor een speciale gebeurtenis.
  - Muziek. De mogelijkheid om muziek te maken, door zangleiding, zang of het bespelen van een instrument.
  - Anders:
-
-

5 | De bedieningen bij Christus

Apostel	Hb3:1
Profeet	Mt13:57; 21:11; Lk13:33; Hd3:22; 7:37
Evangelist	Lk4:18; Ef2:17
Herder	Mt2:6; Jh10:11; Hb13:20; 1Pt2:25
Leraar	Jh3:2; 11:28; 13:13-14

6 | De bediening van apostel

Eveneens vinden we ook in het Nieuwe Testament een aantal namen van christenen die de dienst van apostel hadden. We kunnen daarbij denken aan Matthias (Hd1:26), Jakobus (Gl1:19), Barnabas (Hd14:3-4,14), Apollos (1Ko4:6), Timotheus (Hd19:22), Silvanus (Hd15:22), Tychikus (2Tm4:12), Judas (Hd18:22; 1Th2:6), Andronikus (Rm16:7), Junia (Rm16:7). De apostelen in het Nieuwe Testament konden ook meerdere afgezanten zenden naar een bepaalde gemeente. Zo vernemen we dat Paulus mensen zend naar Korinthe (1Ko16:17; 2Ko8:23), Filippi (Fp2:25-30) en Kolosse (Ko1:7). Deze personen droegen wel niet de titel apostel in het Nieuwe Testament.

Grudem schrijft daarom terecht: “Indien iemand in onze tijd de titel ‘apostel’ voor zichzelf gebruikt, wordt hij meteen verdacht om gedreven te zijn door ongepaste trots en de wens naar eigen erkenning.”

Het is daarom van groot belang om erop te wijzen dat apostolische verkondiging geen interesse eraan heeft om een ambt in te voeren dat zich boven alle andere diensten en autoriteiten in gemeente verheft. Een ontwikkeling die we in de zogenaamde Apostolische Kerk vinden, mag in onze gemeente niet voorkomen. Overal daar waar de oorspronkelijke dienst van het apostelschap herontdekt werd, ontstonden in de kerkgeschiedenis steeds weer opnieuw sekten.²⁰

Wat doen apostelen? Cannistrad vat hun dienst in twee beelden samen: Ze planten en begeleiden het geloof. Daardoor komen mensen tot geloof en worden mensen in hun geloof bevestigd.²¹ In deze twee beelden ziet hij de belangrijkste gegevens van de apostolische dienst. Alhoewel de bijbel veel persoonlijkheden beschrijft die een apostolische dienst hadden, bestaat er toch een indrukwekkende overeenstemming in hetgeen dat ze deden.

6.1 Betekenis van *apostolos*

6.1.1 Geschiedkundige achtergrond

---

20 Obst,H., Apostel und Profeten der Neuzeit, Göttingen:Vandenhoeck & Ruprecht 2000.

21 Cannistraci, D., Apostolische Leidenschaft, Fürth:Hassmann 2001:80

De Septuaginta gebruikt het werkwoord ἀποστέλλω 696 keer. Telkens verwijst het hierbij naar een persoon die met een volmacht en speciale opdracht wordt uitgezonden door een groep (vgl. Gn32:4; Nm20:14; Jz7:22; Re6:35; 2Kr36:15; MI3:1). Ἀπόστολος komt hierbij slechts één keer voor in de Septuaginta (1Kn14:6).

In de Grieks-Romeinse oudheid verwees ἀπόστολος naar de bevelhebber van een vloot of van een militaire expeditie die van een hogere autoriteit de opdracht ontving om andere gebieden te koloniseren.²² Hierdoor staat het begrip ἀπόστολος bijna synoniem aan ἀποικία dat verwijst naar een kolonie.²³ In de tijd van het Nieuwe Testament was de bevolking bekend met dit verschijnsel van de apostel. De Romeinen kozen zelfs ervoor om het begrip niet te vertalen met een andere Latijns begrip, maar om het te transcriberen (Lat. *apostolus*).²⁴

Hoewel sommigen ἀπόστολος wel eens vertalen met ‘gezondene’ kent het woord vanuit zijn geschiedenis zodoende een veel rijkere betekenis. Een apostel is niet enkel een gezondene; hij is ook de ambassadeur die door een grotere autoriteit is gezonden.²⁵ Duidelijk komt die relatie tussen de zender en de apostel naar voren in Jh13:16: ‘Waarachtig, Ik verzeker jullie: een slaaf is niet meer dan zijn meester, en een apostel [ἀπόστολος] niet meer dan wie hem zendt’. De apostel vertegenwoordigt diegene die hem zond bij de ander (Jh13:20). Hij stelt zich ten strengste onder het gezag van de zender: ‘de vertegenwoordiger is gelijk aan de zender.’²⁶ Zoals de slaaf onder de autoriteit staat van de meester, staat de apostel onder de autoriteit van hem die hem zendt. Op die manier was Epafroditus als apostel door de gemeente in Filippi naar Paulus gezonden (Fp2:25). In tegenstelling tot hen die een apostolische bediening kenden, was zijn dienst als apostel echter slechts tijdelijk. Het ging immers niet om een

22 Karl H. Rengstorf, “ἀποστέλλω (πέμπω), ἐξαποστέλλω, ἀπόστολος, Ψευδαπόστολος, ἀποστολή,” in *Theological Dictionary of the New Testament*, vol. 1 (Grand Rapids: Eerdmans, 1965), 407.

23 Dionysius van Halicarnassus, *Ῥωμαϊκὴ Ἀρχαιολογία: Antiquitates Romanae* (Roma, 7vC), IX.59.

24 Rengstorf, “ἀποστέλλω (πέμπω), ἐξαποστέλλω, ἀπόστολος, Ψευδαπόστολος, ἀποστολή,” 408.

25 Flavius Josephus, *Antiquitates Judaicae: De oude geschiedenis van de Joden*, trans by. Fik J.A.M. Meijer and Marinus A. Wes (Baarn: Ambo, 1996), XVII.300; Rengstorf, “ἀποστέλλω (πέμπω), ἐξαποστέλλω, ἀπόστολος, Ψευδαπόστολος, ἀποστολή,” 421; Jan-Adolf Bühner, *Der Gesandte und sein Weg im vierten Evangelium: die kultur- und religionsgeschichtlichen Grundlagen der johanneischen Sendungschristologie sowie ihre traditionsgeschichtliche Entwicklung*, Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament. Reihe 2 2 (Tübingen: Mohr, 1977), 124–127; J.-A. Bühner, “ἀπόστολος,” in *Exegetical Dictionary of the New Testament*, ed by. Horst R. Balz and Gerhard Schneider, vol. 1 (Edinburgh: T&T Clark, 1990), 143; M. Cohn, “Die Stellvertretung im jüdischen Recht,” *Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft* 36 (1920): 133–145, 204–213; Theodore Korteweg, “Origin and Early History of the Apostolic Office,” in *The Apostolic Age in Patristic Thought*, ed by. A. Hilhorst, Supplements to Vigiliae Christianae 70 (Leiden: Brill, 2004), 7; Vgl. Justinus de Martelaar, *Apologia Prima: Eerste Apologie aan Antonius Pius*, 157AD, 63.5; Quintus Septimius Florens Tertullianus, *De praescriptione haereticorum: De principiële inspraak tegen de ketteren*, 200AD, 20.4.

26 Jacob Neusner, “M. Berakhot,” *Mishnah* (New Haven; London: Yale University, 1988), 5:5.

apostolische bediening, maar een apostolische taak.²⁷ Diezelfde tijdelijke apostolische taak voeren ook de vrouwen uit op Paasmorgen als zijn zich als apostelen tot de apostelen richten.²⁸

Ondanks dit verschil tussen een apostolische bediening en een apostolische taak, gold in beide situaties dat degene die de apostel erkende tegelijk ook de zender erkende. Vanuit die houding zegt de Heer Jezus tot zijn apostelen: ‘Wie jullie ontvangt ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt ontvangt Hem die Mij gezonden heeft’ (Mt10:40), en ‘Wie naar jullie luistert, luistert naar Mij, en wie jullie afwijst, wijst Mij af. En wie Mij afwijst, wijst Hem af die Mij gezonden heeft’ (Lc10:16).

6.1.2 Apostelen en gezondenen

Hoewel er meerdere apostelen in het Nieuwe Testament worden genoemd, was niet elke gezondene een apostel. Zo zijn Apollos en Timotheüs wel dienaren van Christus die hun plaats achterlaten om elders naartoe te gaan, maar het Nieuwe Testament typeert hen nergens als apostelen.²⁹ Het blijven gezonden dienstknechten van Gods koninkrijk (1Ko3:5; Fp1:1; 1Ts3:2). Reden hiervoor is dat Apollos en Timotheüs niet direct door een hogere autoriteit werden uitgezonden.

Ook de twaalf discipelen ontvangen niet meteen van de Heer Jezus de term ‘apostelen’. Pas bij hun uitzending kiest de Heer ervoor om hen aan te duiden als apostelen. Het is immers pas vanaf dat ogenblik dat ze duidelijk in de autoriteit van hun Heer uittrekken met de apostolische taak om Gods koninkrijk op aarde te verkondigen (Mt10:1; Mc6:7; Lc9:1). Enkel Mc gebruikt hierbij expliciet het werkwoord ἀποστέλλω/apostellō, terwijl Mt en Lc de term parafraseren door erover te spreken dat de Heer Jezus zijn discipelen autoriteit gaf: ‘Hij riep de twaalf bij zich en gaf hun macht en gezag over alle demonen, en de kracht om ziekten te genezen’ (Lc9:1; vgl. Mt10:1). Alle evangelisten noemen de twaalf echter op dat ogenblik apostelen (Mt10:2; Mc6:30; Lc9:13). De twaalf discipelen die het meest met de Heer Jezus waren opgetrokken, werden op die wijze zijn representanten op aarde. Zij stonden onder zijn gezag en handelden in zijn naam. Deze autoriteit geeft de Heer later eveneens aan de (tweeën)zeventig andere discipelen die Hij uitzendt. Ook zij worden in wezen als apostelen uitgezonden, als de Heer tot hen zegt: ‘Wie naar jullie

27 Vgl. Korteweg, “Origin and Early History of the Apostolic Office,” 3.

28 Origenes, *Johannes*, n.d., 32.17.

29 Rengstorf, “ἀποστέλλω (πέμπω), ἔξαποστέλλω, ἀπόστολος, Ψευδαπόστολος, ἀποστολή,” 422.

luistert, luistert naar Mij, en wie jullie afwijst, wijst Mij af. En wie Mij afwijst, wijst Hem af die Mij gezonden heeft' (Lc10:16).

Behalve bij deze gebeurtenis spreekt Mt verder nergens over de *ἀπόστολος/apostolos*, terwijl Mc dat enkel nog vooruitschouwend doet in 3:14. Ook in Jh komt de term slechts één keer voor – namelijk in de boven geciteerde tekst uit Jh13:16. In de rest van het Nieuwe Testament komt de term het meeste voor in Hd (28x), doordat het in Lc nog (6x) voorkomt, is het evenveel aanwezig in de werken van Lucas (28+6=34x) als in de brieven van Paulus (34x). Daarnaast gebruikt Hb het één keer voor Christus (Hb3:1), noemt Petrus zichzelf drie keer een apostel (1Pt1:1; 2Pt1:1; 3:1), verwijst Judas ermee naar de vroegere apostelen (Jd1:17) en schrijft Openbaring over valse apostelen (Op2:2) en ware apostelen (18:20; 21:14).

6.1.3 Apostelen en profeten

De apostelen beseften dat zij hun heer vertegenwoordigden in het gebied waarnaar deze hen zond. In het taalgebruik van het Nieuwe Testament verwijst het begrip 'apostel' zodoende naar een volmacht verleende gezondene van de Heer, die de belangrijke taak heeft om de wil van God te verkondigen. Vanuit dit perspectief is het begrijpelijk dat het Nieuwe Testament de nieuwtestamentische apostel meerdere keren naast de oudtestamentische profeet plaatst (Lc11:49; Ef2:20; 3:5; 2Pt3:2; Op18:20). Beide waren expliciet gezonden tot een bepaald gebied in de naam van God en hadden de taak het volk voor te bereiden op de komst van Hem die hen zond.³⁰ Zelfs de Heer Jezus wordt hierbij door de schrijver van de Hebreeënbrief aangeduid als een apostel (Hb3:1). Hij is degene die ten volste het volk voorbereidde op de uiteindelijke komst van God naar deze schepping (Op21:3).

6.2 Bestaan er vandaag nog apostelen?

In sommige kringen heerst de gedachte dat er geen apostelen meer vandaag voorkomen. Hoofdzakelijk wordt deze mening gevoed door het feit dat men vooral aan de positie en invloed van de eerste twaalf apostelen denkt. Hun positie was inderdaad eenmalig in de kerkgeschiedenis (Op21:24)! Hd1:21-22 is dan ook geen criterium voor een hedendaagse apostelen.³¹ Apostel zijn betekent echter niet dat iemand nieuwe brieven

³⁰ Ibid., 423.

³¹ Contra: S. Greijdanus, *Epheze, Philippenzen*, (KV; Kampen:Kok, 1949), 90.

aan de Bijbel kan toevoegen. Daarvoor hoef je trouwens geen apostel te zijn. Het schrijven van de Bijbel had niet primair iets te doen met de dienst van de apostel, want God gebruikte ook geïnspireerde schrijvers zoals Marcus en Lucas die geen apostolische bediening hadden.

We moeten echter goed in het oog houden dat het Nieuwe Testament het apostelschap niet beperkt tot de twaalf (Mt10:1; Lk6:13). Paulus rekent ook andere mannen tot de apostelen en ook de vroegere kerkvaders geven ruimte aan de gedachte dat er nog steeds apostelen voorkomen in hun tijd, zoals Jakobus de broer van de Heer Jezus (Gl1:19) en Andronikus en Junia (Rm16:7). En Ef4:13 maakt duidelijk dat de bediening van apostel zal blijven 'totdat wij allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van de Zoon Gods bereikt hebben.'

6.3 Dienst van de apostelen

De apostelen die we tegenkomen in het Nieuwe Testament worden vooral gekenmerkt door gebed, onderwijs (Hd2:12), verkondiging (4:33), tekenen en wonderen (2:43), krachten (4:33). Voornamelijk wordt bij deze gedacht aan de zendingstaak die als doel heeft bestaande gemeente of nieuwe gemeentes te stichten en standvastig te maken.³² De apostel is de gemeentepanter die hoofdzakelijk verantwoordelijk is voor het stevige fundament waarop de gemeente gebouwd wordt (1Ko3:10; 9:1; Ef2:20). Daarbij mogen we ook denken aan het trainen van leiders en beschermen van gemeentes.

De apostel moet in zijn dienst voor de Heer sensibiliteit ontwikkelen om Gods wil in tijd en ruimte te kunnen ontvangen en begrijpen. Een opmerkzaam oog voor nieuwe kansen en mogelijkheden om het evangelie uit te breiden is van groot belang. Hij zal er daarbij voor moeten zorgen dat hij effectief met zijn medegelovigen kan samenwerken en hun niet afremt. Brede samenwerking is broodnodig om niet zelfvoldaan, hoogmoedig, eigenzinnig of eenzaam te worden. Daarnaast mag de apostel niet vergeten dat hij de geplante gemeentes in het oog houdt en begeleidt.

Het is tevens van belang dat de apostel zelf verbonden blijft met de eigen een vaste locale gemeente. Als er geen gemeente achter hem staat, is hij gelijk aan iemand die de Saharawoestijn wil bevloeien met een gietertje.

32 Vgl. S. Greijdanus, *Epheze, Philippenzen*, (KV; Kampen:Kok, 1949), 90.

7 | De bediening van profeet

7.1 Betekenis van het woord ‘profeet’

Het Griekse *profētés* betekent ‘verkondiger’. De profeet verkondigt datgene wat God hem openbaarde. Hij is ‘iemand die Gods woorden spreekt’. Hij is niet alleen een ‘voorzegger’, maar ook een ‘voortzegger’ die nadruk legt op Gods waarden en normen.³³ Al in het Oude Testament valt op dat de profeet niet alleen over de toekomst spreekt, maar ook de betekenis voor het heden toont over hetgeen hij over de toekomst zegt. Dit was een belangrijk fenomeen voor de joodse traditie. De profeet werd hierdoor gezien als een gezonden uitlegger van de Thora.³⁴ Diverse keren verwijzen de profeten dan ook terug naar het verleden om Gods boodschap te verankeren in het hele heilsplan (vgl. Jr2; Ez16-20; Hs11). Meerdere keren spreekt God tot zijn profeten door dromen of visioenen (vgl. Nm12:6-8). Dat is wellicht de reden waarom het Oude Testament een profeet ook aanduidt als ‘ziener’ (1Sm9:9; Js30:9-10; Am7:12-16).³⁵

De profeet is daarmee duidelijk gekenmerkt als de mond van de Heer en spreekt vanuit Gods wil en niet vanuit de wil van de mens. Hij getuigt met geïnspireerde woorden van God tegenover de ongerechtigheid en bevrijdt het volk door het opnieuw bij God te brengen. Zonder zijn dienst zou er in duistere dagen geen lichtstraal meer te zien zijn.

7.2 De profeet in de geschiedenis

De oudtestamentische profeten stonden in het verleden niet altijd te popelen om de goddelijke boodschap uit te dragen. Ze voelden er vaak weinig voor om zulk een inspannende en angstige missie op zich te nemen. In het Nieuwe Testament zien we dit fenomeen terug. Maar welke

33 John Barton, *Oracles of God: Perceptions of ancient prophecy in Israel after the exile* (New York: Oxford University, 1988); Mark J. Boda, *Haggai, Zechariah*, NIV Application Commentary (Grand Rapids: Zondervan, 2004), 49; Henk P. Medema, *De Nieuwe Mens. Bijbelstudies bij de Brief van Paulus aan de Efeziërs* (Vaassen: Medema, 1991), 186.

34 Jacob Neusner, ed., *B. Megillah*, The Babylonian Talmud: A Translation and Commentary 7 (Nashville: Hendrickson, 2011), 14a; *B. Temurah*, The Babylonian Talmud: A Translation and Commentary 21 (Nashville: Hendrickson, 2011), 16a; *B. Baba Batra*, The Babylonian Talmud: A Translation and Commentary 15 (Nashville: Hendrickson, 2011), 12a; Harry Freedman and Simon Maurice, eds., *Midrash Rabbah: Exodus*, Midrash Rabbah 3 (London: Soncino, 1983), 42:8; *Midrash Rabbah: Leviticus*, Midrash Rabbah 4 (London: Soncino, 1983), 15:2; *Seder Olam Rabbah*, n.d., 21:30.

35 Willem VanGemeren, *Interpreting the Prophetic Word: An Introduction to the Prophetic Literature of the Old Testament* (Grand Rapids: Zondervan, 1996).

plaats had de profetie in het vroege christendom? Wat haar inhoud en wie profeteerden er? Was dit profeteren een gave waaraan elk gemeentelid deel kon krijgen of veeleer voorbehouden aan een beperkte groep van profeten? En welke functies vervulden de profeten dan binnen de gemeenten?

Op basis van verschillende vroegchristelijke bronnen kunnen we concluderen het verschijnsel van de profetie dat in de beginfase van het christendom een aanzienlijke rol heeft gespeeld.³⁶ Hiëronymus schrijft:

‘Er is niet gezegd dat er na Sint Jan [d.i. Johannes] geen profeten meer waren. Wij lezen in de Handelingen van de Apostelen dat Agabub heeft geprofeteerd en evenzo ook de vier maagdelijke dochters van Filippus. Bovendien heeft Johannes een profetisch boek geschreven over het einde van de gemeente. En in geen tijdperk heeft het ontbroken aan mensen die beschikten over een profetische geest; weliswaar niet om een nieuwe geloofsleer naar voren te brengen, maar om richting te geven aan het menselijk handelen.’

Ook de laatmiddeleeuwse theologen denken dat de gave der profetie voor altijd werd gegeven aan de gemeente. Daarom zagen zij zich genoodzaakt een criteria te ontwikkelen waarmee de ware van de valse profetie kond worden onderscheiden.³⁷ Bijna allemaal grepen ze in hun onderzoek terug naar de criteria die Thomas van Aquino (1274n.Chr.) honderd jaar eerder had gedaan in zijn *Summa Theologica*. Hij erkende dat nog steeds sommige gelovigen de gave of dienst van de profetie bezitten of ontvangen.

Tijdens de Reformatie in Schotland was George Wishart (1513-1546n.Chr.) een belangrijke evangelist en Bijbelleraar. Wishart was een van de eerste Schotse hervormers, en mentor van John Knox. In zijn *History of the Reformation* schrijft Knox dat Wishart verlicht was met een profetische geest, omdat hij in het openbaar dingen voorzegde die stonden te gebeuren aangaande zichzelf, anderen en zelfs hele dorpen. Zo profeteerde Wishart in 1545 dat het dorp Haddington, Knox’

36 T. Crone, *Early Christian Prophecy: a Study of its Origin and Function*, (Maryland:St.Mary’s University Press, 1973); D. Hill, *New Testament Prophecy*, (London, 1979); J. Reiling, ‘Hermas and Christian Prophecy,’ *Supplements to Novum Testamentum* 37 (1973); D. Aune, *Prophecy in Early Christianity and the Ancient Mediterranean World*, (Grand Rapids, 1983); C. Forbes, ‘Prophecy and inspired Speech in Early Christianity and its Hellenistic Environment,’ *Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament* 2.75 (1995).

37 Vgl. Heinrich von Langenstein (1397n.Chr.); Pierre d’Ailly (1420n.Chr.) en Jean Gerson (1429n.Chr.).

geboorteplaats, geoordeeld zou worden met een zware pestepidemie en bezetting door de vijand.

Deze profetie werd vervuld in 1548-1549 toen Haddington werd ingenomen door de Engelsen en en tijdens de belegering door een Schots-Frans leger een epidemie uitbrak die zo erg was dat de doden nauwelijks op tijd begraven konden worden.

7.3 De dienst van de profeet

De profeet is de ‘man van de Geest’ (Hs9:7) is ‘vol van kracht van de Geest van de Heer’ (Mi3:8). In het Oude Testament verkondigde hij niet alleen het vreselijke oordeel dat de mens zou treffen, maar ook Gods genade om te ontkomen aan dat oordeel. ‘De profeet toont een perspectief op persoonlijke heiliging, autoriteit, persoonlijke omgang met God, vaderschap en vijandschap met de wereld. Hij brengt dat binnen in het fundament van de gemeente, wat we niet kunnen missen.’³⁸

Zo roept hij op om Gods weg te wandelen en troost hij het volk, door te wijzen op een toekomst vol zegeningen, ‘het herstel van alle dingen’, het ‘onwankelbare rijk’ en de tijd waarin de verantwoordelijkheid van het huis van David door de Messias wordt overgenomen. Door de ogen van het geloof te richten op de heerlijkheid van de Gezalfde verkondigt hij het lijden van Christus en de daarop volgende heerlijkheid. Zo wordt de kloof tussen het ‘nu’ en ‘straks’ overbrugt. Wordt de hoop nieuw leven ingeblazen en het vertrouwen versterkt, met als doel de veelvoudige facetten van Christus te openbaren (vgl. 1Ko14:3,31; Op19:10).

In het Nieuwe Testament ontmoeten we Judas en Silas (Hd15:32), de vier dochters van Filippus (Hd21:9) en Agabus (Hd21:10). Het valt op dat er voornamelijk door hen in teamverband wordt gewerkt.³⁹ De profeet dient de gelovige, door hem dichter bij God te brengen, bij te sturen, te ondersteunen en te helpen (Hd15:3; Ef4:11). Hij kan een bijzonder inzicht krijgen in het verleden (Jh4:18-19), heden (Lk7:39; Hd13:1; 1Ko14:24) en de toekomst (Mt11:13; Hd11:28; 1Pt1:10).

Een profetie is dus een woord van de Heer voor jou! Een prachtige krachtige boodschap van God die je verder zal helpen in je persoonlijke levenssituatie. De profetie plaatst de mensen voor God. Ze weten zich door Hem doorgrond. Zelfs hun diepste geheimen blijken bij Hem bekend te zijn. Zulk een profetie kan met verschillende dienst gepaard gaan. Zo kan

38 Saret, ‘Bedieningen en Ambten,’ www.saret.nl, bezocht: 2003

39 Saret, ‘Bedieningen en Ambten,’ www.saret.nl, bezocht: 2003

de prediking profetie worden, maar hoeft dat niet perse te zijn. Profetie kan ook buiten de prediking plaatsvinden, bijvoorbeeld in het pastoraat of in de evangelisatie.

De profeet moet ervoor waken Gods stem duidelijk te kunnen herkennen uit de vele andere stemmen.

‘De wereld waarin de profeten zich bevinden, is niet altijd ordelijk en duidelijk. Het zijn atmosferen waarin zich de wegen van engelen en demonen kruisen en waar authenticiteit en dwaling snel met elkaar vermengt wordt. Dubbelzinnigheid en verwarring zijn een constante begeleider. Een vluchtige visioen of een korte droom bevat misschien een boodschap waardoor iemand gered kan worden.’⁴⁰

Voorzichtigheid en een goede omgang met Gods Woord ‘je zult mijn Naam niet ijdel gebruiken’, wordt gevraagd! Laten we alert zijn onszelf niet te snel te vergelijken met Jesaja, Jeremia of Elia. Deere schrijft over een gebeurtenis waarin een ‘profeet’ volstrekt naast Gods wil wandelde en door zichzelf misleid werd:⁴¹

‘Ik had er net mee begonnen, de profetische dienst iets meer onder ogen te bezien, toen ik een man ontmoette die ik de naam Robert zal geven en die beweerde een profeet te zijn. Na een regenbui liep hij op het voetpad en ontdekte een dode worm op het pad. Hij voelde dat God hem de worm in de weg had gelegd om hem hiermee iets te leren. Robert tilde de worm op en was ervan overtuigd dat deze na zijn gebed weer levend zou worden. Maar de worm reageerde niet. Hierdoor liet Robert zich niet van de kaart brengen; hij ontving al een nieuwe openbaring. Hij voelde dat God hem opdroeg de worm in een enveloppe te stoppen en hem af te geven aan de leider van een christelijke organisatie. Robert wist niet wat Gods plan hiermee was. Hij had hier ook geen duidelijke autoriteit van God voor gekregen, het was een gevoel dat God hem had gegeven. Toen hij het bureau van de organisatie binnenliep en de enveloppe wilde afleveren, werd hij niet direct warm ontvangen. Hij voelde dat de wantrouwige medewerkers angst kregen hun werk door hem te verliezen. Als de medewerkers hiervoor inderdaad angst hadden,

40 J. Deere, *Das Geschenk der Prophetie für Einsteiger*, (Asslar:Projection J, 2002), 102-103.

41 J. Deere, *Das Geschenk der Prophetie für Einsteiger*, (Asslar:Projection J, 2002), 105-106.

zou dat al snel voorbij zijn gegaan, toen de leider de enveloppe opende. Hij gaf toen zowel het wormpje als de ‘profeet’ de goede behandeling. Het wormpje kreeg een snelle begrafenis in een prullenbak en Robert werd bedankt en naar buiten gewezen met de woorden: “Tot ziens!”.

Karakterrijpheid (zelfbeheersing en barmhartigheid) en onderscheidingsvermogen zijn dan ook van wezenlijk belang voor deze mannen Gods. De *Didache* heeft al heel wat ervaring met rondtrekkende profiteurs die zich profeten noemen maar het niet zijn.⁴² De echte profeet verdient hoge eer, maar moet aan zijn onzelfzuchtige levenswandel worden gekend.

Hij moet er alle zorg voor dragen om Gods woord in de tijd en ruimte te kunnen ontvangen en begrijpen. Doorheen de tijd zijn er veel profeten en leraren geweest die vanuit de Bijbel en de praktijk goede raad bijeengesprokkeld hebben voor een goede omgang met de profetie. We sommen de volgende handreikingen op:

- (1) Doe voorbede voor de mensen die in je profetie genoemd worden.
- (2) Blijf bij hetgeen God je geopenbaard heeft en verzin geen eigen details (vgl. Dn7:28).
- (3) Wees voorzichtig met de woorden ‘zo spreekt de Geest’ (Hd21:11) of ‘zo spreekt de Heer’. Op de ander hoeft dit niet meer indruk te maken. Vaak is het wijzer te zeggen ‘Ik denk dat de Heer zegt’ of ‘Ik denk dat de Heer mij laat zien’.
- (4) Maak een duidelijk verschil tussen (a) de openbaring die je ontvangen hebt; (b) de uitleg die je er zelf aan geeft; en (c) de toepassing die je erbij in gedachte hebt. ‘Een woord, in juiste vorm gesproken, is als gouden appelen op zilveren schalen’ (Sp25:11). Bidt voor al deze dingen concreet en zeg enkel dat wat je ook duidelijk van God moet uitspreken.
- (5) Iets dat je ontvangen hebt, moet je niet perse uitspreken, maar kan ook als inzicht voor je zelf worden bedoeld. Het is daarom raadzaam om steeds opnieuw de Heer te vragen wat je met hetgeen je ontvangen hebt moet doen.

---

42 *Didache* 11, 13.

(6) Schrijf de profetieën die de Heer je geeft op (Dn7:1). Daardoor vermijdt je het fenomeen dat je je later niet meer eraan kunt herinneren.

(7) Bidt en spreek met God over de profetieën die je ontvangt. Soms openbaart God de mens iets om te zien hoe hij reageert. Het zou vreselijk zijn als God je iets te kennen geeft en tenslotte tegen je moet zeggen: 'Ik had het ook niet gewild, maar ik vond niemand die ervoor bad' (Ez22:30; vgl. Gn18:17-33).

(8) De profeet is de man Gods die spreekt namens God. Eén van de belangrijkste taken in zijn leven is het geschreven Woord Gods zich eigen te maken. Daardoor zal hij een ongekende groei in zijn bediening kennen en in staat zijn haarscherp te kunnen onderscheiden tussen Gods stem en zijn eigen of andere gevoelens. Als je hierin verstrikt raakt dreigt de Geest een schuilnaam te worden voor jouw persoonlijke opvattingen. Ken en studeer Gods Woord! Elke profetie is aan dit woord onderworpen (Dt13:1-5; Js8:20; 1Ko14:37). God kan zowel door de Bijbel als door dromen spreken. Maar ook als iets door de Bijbel duidelijk gemaakt kan worden, gebruikt God toch dromen (Mt1:21; 2:13; Hd18:9-11). Het kennen van Gods Woord is daarom van groot belang.

(9) God laat geen ware uitspraak van een profeet te aarde vallen (1Sm3:19). Komt wat wij profetisch spreken uit? Indien niet vermaan elkaar in liefde en bemoedig om zuiverder te leren Gods stem te verstaan.

(10) Heb respect voor de leiders van je gemeente (Hb13:17). Voor de profeet is het belangrijk te erkennen dat hij onder het gezag van God en Gods gemeente staat (1Ko13:9). Vaak heeft de profeet een zware taak en kan het gebeuren dat hij weinig aanzien krijgt door de ontrouwen, maar hij moet ervoor waken dat hij geen wantrouwen wekt bij de hele gemeente. Als dat gebeurt is het niet de gemeente die doof is geworden, maar de profeet die eigenzinnig is geworden en door iets anders dan God wordt geleid.

Denk eraan: een profeet mag fouten maken, maar moet deze ook inzien. Vraag steeds God om wijsheid, wanneer hoe, wanneer en wat je moet zeggen of tonen (Dn8:26; Sp12:18; 25:11). 'Als we onder Zijn leiding willen staan, als we willen dat Hij de verantwoordelijkheid draagt, dan moeten wij doen wat Hij zegt, gaan waar Hij ons stuurt en blijven zolang

Hij dat wil.⁴³ Ter bemoediging (en herkenning) mag de profeet weten dat zijn bediening vaak volgens het volgende patroon verloopt: (1) God geeft je een visie, een inzicht betreffende wat er moet gebeuren, Hij toont Zijn wil; (2) Die overtuiging neemt toe en wordt 'onweerstaanbaar'; (3) Dan wordt je hart vervuld met vrees: 'ik kan dat niet', 'ik ben er niet bekwaam voor', 'Heer waarom ik?'; (4) Een ernstige gebedsrijd volgt; en (5) Dan komt, vanuit de nood geboren, het moment waarop God het hart van zijn knecht vervuld met geloof. Gods woord wordt uitgesproken. Bij al dit is de profeet in vurig gebed en maakt vrees en eer voor God zijn hart vrij. Blijf kort bij God, aanbidt Hem (2Kn3:15)!

---

43 J. Lukasse, *Niemand kan het alleen*, (Vaassen:Medema, 2002), 41.

8 | De bediening van evangelist (Ef4:11)

8.1 Betekenis van het woord ‘evangelist’

Het Griekse woord *evangelistés* betekent ‘goede boodschapper’. Hij is de bringer van goed nieuws voor de mensen. Het woord *evangelistés* wordt drie keer in het Nieuwe Testament gebruikt (Hd21:8; Ef4:11; 2Tm4:5).

8.2 De dienst van de evangelist

De evangelist is de persoon die de goede boodschap van Jezus Christus aan de mensen verkondigd (Hd8; Rm10:14). Hij is aan de gemeente gegeven om de gemeente groeiend te houden en de drempel van de wereld naar de gemeente te verlagen. Hij heeft een grote liefde voor alle verloren mensen en dient de gemeente door nieuwe gelovigen aan Gods gezin toe te voegen, op een goede manier op te vangen en te helpen in de eerste stappen van het geloof (vgl. Epafraas in Kol1:7; 4:12). Voor zijn taak heeft hij van God de gave ontvangen om op een eenvoudige wijze zaken uit te leggen en de ander op een aangename manier te kunnen overtuigen. Doordat hij nieuwe gelovigen aan de gemeente toevoegt is er een zichtbare verandering door zijn dienst aanwezig. Daardoor kan de evangelist in het gevaar komen om zijn dienst op andere te projecteren en andere gelovigen te bekritisieren dat ze niet zo vaak en breed getuigen als hij dat doet. Het thema ‘discipelschap’ en ‘geestelijke groei’ kan op die manier tegenover de ‘evangelisatie’ komen te staan, wat zorgt voor een onevenwichtige gemeente.

9 | De bediening van herder (Ef4:11)

9.1 Betekenis van het woord ‘herder’

Het Griekse woord *poimén* wordt gebruikt voor de herder van een kudde. De herder is aan de gemeente door God gegeven om te zorgen voor het innerlijke en uiterlijke welzijn van de gemeente, zoals een herder voor zijn schappen zorgt (Ps23). Dat is een prachtig beeld als we ons eraan herinneren dat de gelovigen in de Bijbel vaak vergeleken worden met een schaapskudde (Ps23:1-4; 28:9; 95:7; 100:3; Jr13:17; Mt10:16; 26:3; Mk14:27; Lk12:32; Jh10:1-29).

9.2 De dienst van de herder

De herder heeft een uitgesproken liefde tot de broeders en zusters in de omgeving en de eigenschap met de ander mee te voelen. Zijn verlangen gaat ernaar uit om het beste voor de ander te willen doen. In het Nieuwe Testament vinden we verschillende herders, zoals: Jezus Christus (Mt18:12-14; Jh10:1), Petrus (Jh21:15), Gajus (3Jh1:5), Diotrephes (3Jh1:9) en Demetrius (3Jh1:12). De leiders in de Bijbel worden vaak met herders vergeleken (Ez36; 1Pt5:1-4). Maar niet elke herder is een leider. Het is van belang dit verschil te erkennen.

Herders, denken wij veelal, zijn aaiers over bollen, vriendelijke broeders (herders) en lieve zusters (herderinnetjes) die ons hopelijk komen opzoeken als we ziek zijn of andere problemen hebben. Maar iemand vroeger het woord ‘herder’ hoorde gingen zijn gedachten onmiddellijk naar het wijde veld en de bergen buiten de stad. De herder was degene die bewust het beste voor zijn schapen zocht, ze verzorgde, hoedde, voedde, leidde. Het herderschap is geen eenvoudige dienst, want zowel God (Gn49:24; Ps23:1; 80:2) als de Heer Jezus (Jh10:1-30) dragen de titel ‘herder’. De herder dient dus een type te zijn van deze grote Herder, hij moet toezicht op alle gelovigen houden en hen op een verantwoorde manier weiden en geestelijk laten groeien (Jh21:16; Hd20:28; 1Pt5:1-2). De opgave van de herder bestaat vooral het zorg dragen voor de hele gemeente ‘niet uit schandelijke winzucht, maar uit bereidwilligheid’

(Hd20:28; 1Pt5:2; Jh10:3-5). Hij heeft oog voor het verdwaalde in de gemeente en brengt het terug in het midden van de kudde (Mt18:12-14; Lk15:4-5; Jr23:1-8).

De herder beschermt de gemeentekudde tegen valse leer en kwade mensen (Hd20:29; vgl. 1Sm17:34-36), moedigt de mensen aan om de ware leer en onderlinge samenkomsten bij te wonen en heeft het verlangen de gelovigen geestelijk te zien groeien in kennis en relatie met God (Ef4:11; 1Pt5:1; vgl. Gn29:2-10; Ps23; Jr33:12-13). In dat alles wil hij zelf een toegewijde gelovige en geestelijke voorbeeld (Hd20:28-31) zijn. Hij bezoekt de gemeenteleden en werkt daarin nauw samen met andere herders en de gemeenteleiding. De contacten die hij met gemeenteleden heeft zijn bekend bij de oudsten. Wel heeft de herder ook een 'dienstgeheim' tegenover de andere gemeenteleden. Dit dienstgeheim mag niet geschonden worden. Enig uitzondering hierop is de bewuste volharding van gemeenteleden in de zonde. In zulke gevallen heeft de herder de grote verantwoordelijkheid om de oudsten van de gemeente te informeren.

10 | De bediening van leraar

10.1 De betekenis van het woord ‘leraar’

Het Griekse *didaskalos* wordt meestal vertaald met ‘leraar’ (Rm12:7). Leraars zijn aan de gemeente gegeven om de gelovigen te leren met hart en ziel, zodat de gehele gelovige uitgerust is voor zijn dienst. Gedurende de kerkgeschiedenis gaan zijn rond in de gemeentes en huizen om de gelovigen te laten groeien naar het beeld van Christus.⁴⁴

10.2 De dienst van de leraar

De leraar heeft het verlangen om anderen te helpen bij het leren en heeft pas voldoening gevonden, als de ander iets geleerd heeft. Hij wil zowel kennis bij de gelovigen overbrengen als bekwaamheden bij hen ontplooiën. Daarbij probeert de gelovigen praktisch en theoretisch te vormen in de godszaligheid (1Tm6:3; Jk3:1). Een groei in informatie moet samengaan met een verandering in de levens van de gelovigen!

Voor de leraar is de Bijbel een natuurreservaat, waarin bloemen en planten vrijelijk groeien in hun natuurlijke omgeving, niet geordend door menselijke hand. Zijn menselijke verlangen naar ‘ordelijkheid’ en overzichtelijkheid leidt ertoe dat hij dezelfde planten verzameld en naar soort gerangschikt in een botanische tuin.’ Hij heeft een analytische eigenschap van Christus ontvangen om Gods wil met volharding en geduldig onderzoek in tijd en ruimte te begrijpen en door te geven aan de gelovigen. Vanuit die houding hoopt hij de gelovige te helpen beter te begrijpen wat Gods wil voor iemands leven is. Een foute uitleg van de Schrift kan namelijk fnuikend zijn en een fout en onjuist Godsbeeld scheppen in de gelovige. De passie van de leraar gaat er dan ook naar uit om de gelovige te tonen wie de enige en waarachtige God is. Wie dat op de gemakkelijkste wijze kan uitdrukken is de beste leraar. Want iets op een moeilijke wijze vertellen kan iedereen, maar het moeilijke toegankelijk en gemakkelijk maken kan alleen een goede leraar. In het Nieuwe Testament vinden we verschillende leraars: Jezus Christus (Mt7:28-29; Jh7:17; Jh8:2),

---

⁴⁴ Culver, *Systematic Theology*, 945; Thomas M. Lindsay, *The Church and Ministry in the Early Centuries* (New York: Cosimo, 2008), 105.

Barnabas (Hd11:26; 15:35), Paulus (Hd13:1; 15:35; 18:11) en Apollos (Hd18:25).

Het is een grote troost voor de leraar te weten dat ook in zijn bediening zich de wonderkracht van God kan openbaren – als hij tenminste niet slechts een menselijke opleiding en natuurlijke gaven tot het leraarschap bezit, maar echt de zalving van een leraar heeft. In het eerste geval heeft een leraar slechts natuurlijke uitwerkingen – een vermeerdering van bijbelkennis –, in het tweede geval ook bovennatuurlijke en brengt de waarheid de leerling dichterbij God. Voor de leraar is het daarom van groot belang om niet alleen de oude Bijbelleraars door hem te laten spreken, maar zich ook onder de rechtstreekse leiding te plaatsen van de frisse Geest van God.

De leraar is niet alleen de man van het woord, maar ook het voorbeeldige voorbeeld (2Tm3:10). Het meest duidelijke voorbeeld hierin is de Heer Jezus zelf (Mt7:28-29; Jh7:16; 8:2). Het is daarbij opvallend in Ef4:11 dat de woorden ‘herders’ en ‘leraars’ in het Grieks niet los naast elkaar staan, zoals in een opsomming. Ze worden met elkaar verbonden doordat het lidwoord voor ‘leraars’ niet genoemd wordt. Herders en leraars horen bij elkaar, het zijn gaven die niet van elkaar los te denken zijn.

10.3 Gevaren van de bediening

Een van de grootste gevaren voor een leraar is het dat hij een zulk een groot gezag in de gemeente kan krijgen dat niemand hen meer ter verantwoording kan roepen en alleen zij de leiding in de samenkomsten op zich nemen. De leiding van de heilige Geest dreigt dan te worden vervangen door de theologische leiding van de leraar. Een leraar dient verder er rekening mee te houden dat zijn woorden gewicht hebben.